

Prima instanță: Jud. Strășeni, sediul Central (jud. T. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Cotorobai, V. Sîrbu, E. Palanciuc)

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Macari Victor, prin intermediul avocatului Bejenar Dumitru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vutcărău Vasile împotriva lui Macari Victor cu privire la declararea nulității contractului de cesiune a creanței și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantului Macari Victor, avocatul Bejenar Dumitru,

c o n s t a t ă :

La 14 februarie 2017, Vutcărău Vasile s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Macari Victor privind la declararea nulității contractului de cesiune a creanței și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 16 decembrie 2014 a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr. 16565, între pârâțul Macar Victor, în calitate de cedent și reclamantul Vutcărău Vasile, în calitate de cesionar, având ca obiect dreptul de creanță garantată, care reiese din contractul de investiție nr. 7782 din 19 octombrie 2011, încheiat între cedentul Macari Victor și Societatea cu Răspundere Limitată „Ilimad Construct”.

Explică că în baza aceluiași contract de cesiune a creanței, părțile au convenit asupra sumei compensării în valoare de 12 000 Euro, iar actul juridic respectiv a fost înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni sub nr. 26670 la aceeași dată.

Afirmă că potrivit pct. 1.1 și 1.4 ale contractului de investiție nr. 7782 din 19 octombrie 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Ilimad Construct” s-a obligat să construiască și să predea în proprietatea clientului, apartamentul nr.xxx, cu nr. cadastral xxxxxxxxxxx.xxxxxx.xx.xx, suprafața de 82,48 m², etaj 7 din complexul locativ situat

pe str. xxxxxxxxxxxx x din or. xxxxxxxx, iar pârâtul Macari Victor s-a obligat să investească în construcția bunului imobil, mijloace bănești în mărimea convenită.

Susține că, conform pct. 3 și 4 ale contractului de cesiune a creanței nr. 16565 din 16 decembrie 2014, în scopul realizării creanței, pârâtul Macari Victor, în calitate de cedent s-a obligat să transmită reclamantului Vutcărău Vasile, în calitate de cesionar, toate actele justificative aferente dreptului de creanță și să pună la dispoziția cesionarului orice informație de care dispune sau va dispune pe viitor ce se referă la creanța garantată transmisă acestuia.

Relatează că, Macari Victor, în calitate de cedent nu și-a onorat obligațiunile contractuale asumate și nu a prezentat toate actele aferente care ar justifica creanța rezultată din conținutul contractului de investiție nr. 7782 din 19 octombrie 2011.

Cere reclamantul admiterea cererii de chemare în judecată, declararea nulității contractului de cesiune a creanței nr. 16565 din 16 decembrie 2014 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Central din 24 iunie 2017 a fost admisă acțiunea înaintată de Vutcărău Vasile.

S-a declarat nul contractul de cesiune a creanței nr. 16565 din 16 decembrie 2014, încheiat între Macari Victor, în calitate de cedent și Vutcărău Vasile, în calitate de cesionar cu aducerea părților la poziția inițială.

S-a încasat din contul pârâtului Macari Victor în beneficiul reclamantului Vutcărău Vasile cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 100 lei și cheltuielile pentru asistența juridică acordată în mărime de 5 000 lei.

La 11 iulie 2017, Macari Victor, prin intermediul avocatului Bejenar Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Strășeni, sediul Central din 24 iunie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei decizii de respingere a acțiunii ca fiind tardivă și neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantului Macari Victor, avocatul Bejenar Dumitru, fiindu-i comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 589 lei și acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice, calculat din momentul recepționării încheierii.

S-a explicat părții apelante, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Totodată a fost stabilită ședința pentru soluționarea primirii apelului pentru data de 28 septembrie 2017, ora. 10.00.

La 18 septembrie 2017, Macari Victor, prin intermediul avocatului Bejenar Dumitru a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a încheierii instanței de apel cu emiterea unei decizii cu dispunerea încasării de la apelant a taxei de stat în mărime de 75 lei.

În motivarea cererii de recurs a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o nefondată, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din următoarele considerente.

Invocă prevederile art. 83 Cod de Procedură Civilă, potrivit căruia în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii.

Conform art. 3 alin.(1) lit. a) al Legii taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la modificarea sau rezilierea contractului de închiriere a încăperilor de locuit, prelungirea termenului de primire a moștenirii, ridicarea sechestrului asupra bunurilor și pentru alte cereri de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial urmează a fi achitată o taxă de stat în mărime de 500% (100 lei).

Explică că reclamantul la depunerea acțiunii a achitat taxa de stat în mărime de 100 lei, iar conform art. 3 alin.(1) lit. j) al Legii taxei de stat, taxa de stat ce urmează a fi achitată de apelantul Macari Victor este de 75 lei și nicidecum suma de 5 589 lei invocată de instanță.

Opinează că dat fiind faptul că reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de 100 lei la depunerea acțiunii, impunerea apelantului cu o taxă de stat în mărime de 5 589 lei constituie o încălcare gravă a principiului egalității armelor într-un proces civil și prin urmare la soluționarea echitabilă a pricinii.

Precizează că încheierea recurată a fost expediată reprezentantului recurentului prin e-mail la data de 08 septembrie 2017, ora 18.51, prin urmare recursul este depus în termen.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recepționând încheierea instanței de apel din 29 august 2017 la 08 septembrie 2017 a declarat recurs în termen la 18 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată din materialele cauzei, la 11 iulie 2017, Macari Victor, prin intermediul avocatului Bejenar Dumitru a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Strășeni, sediul Central din 24 iunie 2017.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul apelantului Macari Victor, avocatul Bejenar Dumitru, fiindu-i comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 5 589 lei și acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice, calculat din momentul recepționării încheierii.

S-a explicat părții apelante, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Totodată a fost stabilită ședința pentru soluționarea primirii apelului pentru data de 28 septembrie 2017, ora. 10.00.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dat fiind faptul că recurentul contestă încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, doar în privința taxei de stat, instanța de recurs urmează a se expune doar în privința acesteia.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, potrivit art. 87 alin.(1) lit. a) din Codul de Procedură Civilă, valoarea acțiunii se determină din suma cerută în acțiunile pentru plata unei sume.

În acest sens se menționează că, la caz, obiectul litigiului este contractul de cesiune a creanței nr. 26670 din 16 decembrie 2014, încheiat între Macari Victor și Vutcărău Vasile. Astfel, potrivit conținutului acestui contract Macari Victor a primit de la Vutcărău Vasile suma de 12 000 Euro.

Respectiv, instanța de recurs reține că instanța de apel întemeiat a conchis că taxa de stat aferentă apelului declarat va constitui suma de 5 589 lei, or în speță, litigiul apărut între părți este unul patrimonial în valoare de 12 000 Euro.

Totodată Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întinderea acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61)

- raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - quantumul sumei ce trebuie plătit de apelant raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că quantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Macari Victor, prin intermediul avocatului Bejenar Dumitru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 august 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vutcărău Vasile împotriva lui Macari Victor cu privire la declararea nulității contractului de cesiune a creanței și încasarea cheltuielilor de judecată

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu